

Dosarul nr. 2ra-7/22
2-20113981-01-2ra-10012022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. V. Robu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu)

DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curmei Inga împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare,

împotriva deciziei din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Curmei Inga și a fost casată hotărârea din 22 ianuarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, fiind pronunțată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 16 septembrie 2020, Curmei Inga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin ordinul nr. 3p din 04 ianuarie 2016, emis de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, a fost angajată în funcția de părinte-educator în cadrul Casei de copii de tip familial „Curmei-Colesnic” din or. Drochia. La 17 august 2020, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, în persoana șefului Golban Tudor, a emis ordinul nr.17 p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare aspră, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și a

Regulamentului intern al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei.

A indicat că potrivit ordinului nr. 17p, obiectul abaterii disciplinare îl reprezintă faptele indicate în sesizarea procuraturii raionului, care constă într-o acțiune sau inacțiune săvârșită cu vinovăție de către aceasta, prin care s-au încălcat normele legale, regulamentul intern, contractul individual de muncă, Regulamentul de organizare și funcționare a CCTF și fișa de post.

Reclamanta a susținut că ordinul i-a fost adus la cunoștință la data de 14 septembrie 2020.

Curmei Inga consideră că ordinul este ilegal, din motivul că sancțiunea a fost aplicată contrar prevederilor art. 208, 210, 342 din Codul muncii. Astfel, până la emiterea ordinului de sancționare, angajatorul avea obligația de a-i cere explicațiile scrise privind fapta pretins comisă, acțiune care nu a fost executată. La fel, contrar prevederilor art. 342 alin. (4) din Codul muncii, angajatorul nu i-a făcut cunoștință cu ordinul de dispunere a efectuării anchetei de serviciu, precum nu i-a adus la cunoștință nici rezultatele anchetei de serviciu și nu i-a înmănat copia procesului-verbal privind desfășurarea anchetei de serviciu, nu i-au fost prezentate pentru cunoștință toate materialele anchetei de serviciu, prin ce a fost lipsită de posibilitatea de a-și explica atitudinea și de a prezenta persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

A afirmat că, contrar dispozițiilor art. 210 din Codul muncii, ordinul nr. 17p nu conține temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, motivele de fapt ale sancționării fiind indicate în formule vagi și abstracte, fără a fi constatată nemijlocit fapta abaterii disciplinare pretins comisă de salariat. Ordinul conține o expresie generală, astfel încât din ordin nu este clar angajatul a comis o acțiune pe care nu avea dreptul să o comită sau nu a acționat în corespundere cu obligațiunile sale. De asemenea, în ordin nu s-a indicat care anume norme legale și obligații din fișa de post au fost încălcate.

Reclamanta a solicitat anularea ordinului nr.17p din 17 august 2020, emis de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 25 ianuarie 2021 Curmei Inga a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 22 ianuarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Curmei Inga și a fost casată hotărârea din 22 ianuarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost admisă și a fost anulat ordinul nr. 17p din 17 august 2020 emis de Direcția Asistență Socială și Protecția

Familiei Drochia, cu privire la aplicarea față de Curmei Inga a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

La data de 03 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Drochia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea din contul intimatei în beneficiul recurentei a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, în baza sesizărilor Procurorului raionului Drochia din 09 iulie 2020 și a Secției urmărire penală a IP Drochia din 18 iunie 2020, în cadrul examinării procesului penal nr. 20201200328 pornit la 12 iunie 2020, s-a constatat că părintele-educator Curmei Inga a lăsat copiii fără supraveghere la Curmei Galina, mama sa, astfel autodegrevându-se de la obligațiunile de serviciu. În consecință, minorul XXXXX, lăsat fără supraveghere, a fost victima unui incident grav, soldat cu hărțuirea sexuală a acestuia. Procuratura raionului Drochia a solicitat DASPF Drochia, ca prestator de servicii sociale, să examineze oportunitatea preluării copiilor din CCTF „Curmei Inga” și plasamentul lor într-o altă instituție cu revederea poziției DASPF referitor la finanțarea acestei instituții pentru așa-zisă îngrijire a copiilor.

A indicat că intimata a fost instruită cu privire la protecția copilului împotriva violenței, neglijării și exploatării la depistarea semnelor și raportarea cazurilor menționate la înțelegerea și controlului comportamentului provocator al copilului, precum și cu privire la aplicarea măsurilor nonviolente de discriminare a copilului. La caz, Curmei Inga nu a respectat principala obligație prevăzută de Regulament – obligația de protejare a copilului, eschivându-se de la una din primordialele obligații de serviciu.

Recurenta a menționat că emiterea ordinului nr. 17p din 17 august 2020, a fost precedată de efectuarea unei anchete de serviciu conform art. 208 din Codul muncii, în cadrul căreia intimata a avut posibilitatea să se expună și să obiecteze în privința faptei imputate, fapt dovedit prin procesul-verbal nr. 1 din 12 august 2020. Angajatorul a luat în calcul atât premisele care au condus la abatere, cât și consecințele abaterii și s-a limitat la sancțiunea mustrare aspră. Or, la caz, necesitatea de a lua act de abaterea comisă și atitudinea față de aceasta, s-a dovedit a fi stringentă.

Cu referire la argumentul intimatei privind inexistența contractului individual de muncă, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Drochia a notat că Curmei Inga este cea care a ignorat solicitările angajatorului de a aduce în ordine documentația de angajare. Mai mult ca atât, conform art. 58 alin. (3) din Codul muncii, în cazul în care contractul individual de muncă nu a fost perfectat în formă scrisă, acesta este considerat a fi încheiat pe o durată nedeterminată și își produce efectele din ziua în care salariatul a fost admis la muncă de către angajator.

A mai indicat că, la examinarea cauzei în apel, a solicitat anexarea la dosar a copiei ordonanței privind aplicarea sancțiunii contravenționale din 24 mai 2021, prin care intimata a fost recunoscută vinovată în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 63 alin.

(2) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 18 unități convenționale. Însă, instanța de apel nejustificat și ilegal a respins anexarea acestui înscris, în pofida faptului că administrarea lui nu venea în contradicție cu art. 372 din Codul de procedură civilă, deoarece nu exista la momentul pronunțării hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 26 august 2021.

Potrivit scrisorii nr. 21691, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenteii la 05 octombrie 2021 și a fost recepționată la 08 octombrie 2021 (f.d. 158, 160).

Astfel, recursul, declarat la 03 decembrie 2021, este în termen.

La data de 10 ianuarie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimetei Curmei Inga (f.d. 204, 206), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 04 februarie 2022, intimata Curmei Inga a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă. A indicat că argumentele invocate în recurs sunt identice celor invocate de către reprezentantul recurenteii în ședința instanței de apel, asupra cărora Curtea de Apel Bălți s-a pronunțat deja în modul corespunzător. Contrar celor menționat de către recurentă, intimata a declarat că niciodată nu s-a eschivat de la executarea obligațiilor sale părintești, la fel cum nu s-a eschivat de la semnarea contractului de muncă și a fișei de post, deoarece a semnat aceste acte imediat ce i-au fost prezentate pentru semnare.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 februarie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că prin ordinul nr. 3P din 04 ianuarie 2016 al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, Curmei Inga a fost angajată în funcția de părinte-educator în cadrul Casei de copii de tip familial „Curmei-Colesnic” din or. Drochia, începând cu data de 01 ianuarie 2016,

în baza deciziei Consiliului raional Drochia nr. 8/12 din 08 octombrie 2015, „Cu privire la crearea casei de tip familial – Curmei Inga și Colesnic Vitalie” (f.d. 63).

Prin dispoziția nr. 6 din 15 aprilie 2020 a șefului Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia Tudor Golban, în familia părintelui-educator Curmei Inga, domiciliată în XXXXX, a fost plasat minorul XXXXX, născut la XXXXX (f.d. 50).

La data de 11 iulie 2020, Procuratura raionului Drochia a expediat în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia o notă informativă, prin care a informat despre finalizarea procesului penal nr. 20201200328 pornit la 12 iunie 2020 de Inspectoratul de poliție Drochia, pe faptul pretinsei hărțuirii sexuale a minorului XXXXX, aflat în custodia Ingăi Curmei (f.d. 26-28).

În această notă se menționează că, pe lângă minorul XXXXX, Curmei Inga mai are la îngrijire încă 8 copii cu vârsta de la 1,7 ani până la 22 ani. Deși, în cazul dat cu aportul bugetului de stat a fost instaurată o casă de tip familial în XXXXX și copiii plasați urmau să fie îngrijiți și educați pe această adresă, totuși, părintele-educator Curmei Inga a luat toți copiii aflați sub supravegherea sa și pentru care i se alocă lunar sume financiare din bugetul de stat și i-a dus la îngrijire mamei sale Curmei Galina, locuitoare a XXXXX. Transmiterea copiilor în supravegherea Galinei Curmei a avut loc în luna aprilie, adică pe parcursul anului școlar, în timpul pandemiei „Covid -19” când lecțiile aveau loc on-line. În perioada aprilie-iunie 2020 Curmei Inga nu și-a onorat obligațiile asumate de îngrijire și educare a celor 9 copii, pe care și-a luat angajamentul să-i educe și să-i îngrijească. Astfel, la 11 iunie 2020, aproximativ la ora 21.00, minorul XXXXX, fiind lipsit de îngrijirea atât a Ingăi Curmei, cât și a Galinei Curmei, aflându-se la joacă în afara gospodăriei, a fost abuzat sexual, fiind alertată poliția. Curmei Inga s-a prezentat la locul faptei, dar a refuzat să depună plângere pentru tragerea la răspundere a persoanelor care au atentat la integritate psihică a minorului XXXXX, această situație de fapt fiind calificată ca o mușamalizare a omisiunilor sale, pentru a nu pierde posibilitatea veniturilor de la stat.

Procuratura raionului Drochia a solicitat Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia să discute prezenta notă la ședințele colaboratorilor din subordine, cu aducerea la cunoștință fiecăruia contra semnătură despre verificarea sistematică a astfel de cazuri, elucidarea lor și luarea unor măsuri concrete și drastice întru neadmiterea lor pe viitor, precum și a examina posibilitatea preluării copiilor din casa de tip familial „Curmei-Colesnic” din XXXXX și transmiterea acestora altor persoane care ar acorda o atenție necesară minorilor, vizând integritatea lor morală și materială.

De asemenea, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia a fost informată despre acest caz și prin sesizarea ofițerului superior urmărire penală SUP IP Drochia nr.34/33-7966 din 18 iunie 2020. În cadrul examinării cazului de către inspectoratul de poliție a fost stabilit că Inga Curmei cu două luni în urmă a transportat cei 9 copii minori plasați în casa de copii de tip familial din or. Drochia în XXXXX, unde se aflau sub supravegherea mamei sale Curmei Galina (f.d. 29).

Prin această sesizare s-a solicitat întreprinderea măsurilor de rigoare în privința Ingăi Curmei pentru ca în viitor copiii aflați sub tutelă să se afle în familia părintelui-educator și nu la mama sa din s. XXXXX, care este în etate sau la alte persoane.

La data de 15 iulie 2020, Curmei Inga a dat o explicație în formă scrisă în legătură cu abaterile menționate mai sus, în care a indicat că din cauza pandemiei, împreună cu soțul și copiii au plecat din luna aprilie 2020 la bunica în s. XXXXX, unde s-au aflat până la 11 iunie 2020. La această dată la ora 17.00 dânsa s-a deplasat în or. Drochia pentru a lua produse alimentare și în acest timp a sunat-o Curmei Galina, care i-a comunicat despre incidentul cu copilul XXXXX (f.d. 22-25).

Prin ordinul nr.16p din 20 iulie 2020 al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, a fost creată comisia de anchetă și demarată ancheta de serviciu pe acest caz (f.d. 32).

Potrivit procesului-verbal nr. 1 din 12 august 2020 privind desfășurarea anchetei de serviciu pe cazul părintelui-educator Curmei Inga, examinând sesizarea Procuraturii și a Inspectoratului de poliție Drochia cu privire la abaterile depistate în activitatea CCTF Curmei Inga, s-a constatat că, copiii din plasamentul CCTF Curmei Inga timp de două luni s-au aflat în supravegherea Galinei Curmei în s. XXXXX în absența părintelui-educator și s-a decis de a aplica față de Curmei Inga sancțiunea disciplinară – mustrare aspră (f.d. 34).

Prin ordinul nr. 17p din 17 august 2020 al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, ca urmare a sesizării Procuraturii raionului Drochia, înregistrată cu nr. 2086 din 09 iulie 2020 cu privire la admiterea de către părintele-educator Curmei Inga a unor abateri disciplinare cum ar fi lăsarea copiilor plasați în casa de copii de copii de tip familial fără supraveghere și îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor asumate de îngrijire și educație a copiilor în baza procesului-verbal privind desfășurarea anchetei de serviciu pe cazul dat și în temeiul art. 206 din Codul muncii, a fost aplicată părintelui-educator Curmei Inga sancțiunea disciplinară - mustrare aspră, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și a Regulamentului intern al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei (f.d. 30-31).

Conform procesului-verbal nr. 2 din 18 august 2020, ordinul nr. 17p din 17 august 2020 a fost adus la cunoștința Ingăi Curmei la 18 august 2020, însă, ultima a refuzat să îl semneze (f.d. 33).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Curmei Inga a solicitat anularea ordinului nr. 17p din 17 august 2020, emis de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de Curmei Inga.

Instanța de fond a concluzionat că a existat o abatere disciplinară din partea salariatului Curmei Inga, care nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu privind îngrijirea, educarea și supravegherea copiilor aflați în serviciul social „Casa de copii de tip familial”, fiind comisă o faptă cu vinovăție prin care au fost încălcate

prevederile Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 51 din 17 ianuarie 2018 și ale Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului social „Casă de copii de tip familial”, aprobat prin decizia Consiliului raional Drochia nr. 2/5.2 din 29 martie 2018.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Curmei Inga, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă și a fost anulat ordinul nr. 17p din 17 august 2020, emis de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Drochia, privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că ordinul nr. 17p din 17 august 2020 nu conține temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, or, la caz, urma să fie menționată expres încălcarea ce a avut loc cu descrierea acesteia raportată la prevederile legale ce instituie obligația (acțiunea/inacțiunea) ce a fost încălcată, cu atât mai mult că fișa de post a fost semnată de către reclamantă la data de 02 octombrie 2020, iar contractul individual de muncă la 14 septembrie 2020, adică ulterior aplicării sancțiunii disciplinare.

În aceste circumstanțe, având în vedere că ordinul contestat nu conține o claritate cu privire la faptele pentru care Curmei Inga a fost sancționată, acesta având o formulare generală, instanța de apel a considerat necesar de a admite acțiunea înaintată de Curmei Inga cu anularea ordinului nr. 17p din 17 august 2020.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în rezultatul anchetei de serviciu nu s-a stabilit ce încălcări a comis reclamanta, fiind menționat doar faptul că în adresa DASPF a parvenit sesizarea de la procuratură și s-a constatat că, copiii din plasament timp de două luni se află în supravegherea altei persoane, în absența părintelui educator. Astfel, lăsarea copiilor fără supraveghere nu a fost confirmată. Reieșind din materialul probatoriu, casa de tip familial Curmei Inga și Colesnic Vitalie a fost creată în anul 2015 și părinții-educatori cu copiii au fost amplasați într-o casă din or. Drochia. Curmei Inga de multe ori se deplasa împreună cu copiii în s. XXXXX unde are viza de domiciliu și imobil în care locuiește și mama sa Curmei Galina, care la fel supraveghea copiii, explicând că în condiții de pandemie, când școlile activau în regim on-line, a considerat că e mai bine ca copiii să locuiască la țară. Reclamanta la fel se afla la țară, împreună cu copiii, cu excepția cazurilor când pleca cu chestiuni legate de necesitățile familiei.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 201 din Codul muncii, disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității.

Conform art. 206 alin. (1) din Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit. g)-r)).

În conformitate cu art. 208 din Codul muncii, până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Art. 210 alin. (1), (3) din Codul muncii prevede că, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată. Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art. 355.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 51 din 17 ianuarie 2018, casa de copii de tip familial este un serviciu social specializat, care oferă copiilor îngrijire familială substitutivă în familia unui părinte-educator.

Conform pct. 5 din Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial”, părintele-educator este persoana care asigură la domiciliul său îngrijirea și educarea copilului pentru o perioadă determinată de timp, iar, familia părintelui-educator reprezintă persoanele care locuiesc în gospodăria părintelui-educator, cu excepția copilului/copiilor plasați în casa de copii de tip familial.

Pct. 54 din Standardele minime de calitate pentru Serviciul social „Casă de copii

de tip familial”, Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 51 din 17 ianuarie 2018, stipulează că părintele-educator asigură supravegherea copilului în cazul oricăror activități care presupun un anumit risc pentru viața și sănătatea copilului. Părintele-educator trebuie să cunoască locul aflării, ocupațiile și prietenii copilului, întreprinzând diverse măsuri în vederea evitării aflării copilului fără supraveghere în locuri care prezintă risc pentru viața și sănătatea acestuia. Părintele-educator trebuie să prevină implicarea copilului în activități care pun în pericol viața și sănătatea acestuia, precum și să evite relaționarea copilului cu persoane care demonstrează comportament antisocial.

Prevederi similare se conțin și în Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciului social „Casă de copii de tip familial” din cadrul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia, aprobat prin decizia nr. 2/5.2 din 29 martie 2018 a Consiliului raional Drochia (f.d. 64-80).

Din normele citate rezultă că părintele-educator Curmei Inga avea obligația de a îngriji și educa copiii plasați în serviciul social la domiciliul său, situat în XXXXX, unde a fost deschisă casa de copii de tip familial și plasat inclusiv copilul XXXXX, conform dispoziției nr. 6 din 15 aprilie 2020 a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia.

Mama intimatei, Curmei Galina, domiciliată în s. XXXXX, la care s-au aflat timp de 2 luni copiii plasați în serviciul social, nu face parte din familia părintelui-educator, întrucât nu domiciliază în aceeași gospodărie cu ultimul, condiție stipulată expres în pct. 5 din Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial”. Respectiv, copiii nu puteau fi lăsați în supravegherea Galinei Curmei.

Prin urmare, aflarea timp de 2 luni a copiilor în s. XXXXX la domiciliul Galinei Curmei contravine prevederilor Regulamentelor menționate supra, iar, despre schimbarea adresei de aflare a copiilor plasați la Casa de copii de tip familial „Curmei-Colesnic”, precum și despre incidentul în care a fost implicat minorul XXXXX, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia a aflat din sesizarea Inspectoratului de Poliție Drochia și nota informativă a Procuraturii raionului Drochia, după ce a avut loc fapta cercetată penal cu implicarea acestui copil.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că prima instanță corect a stabilit existența abaterii disciplinare din partea părintelui-educator Curmei Inga, care nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu privind îngrijirea, educarea și supravegherea copiilor aflați în serviciul social „Casa de copii de tip familial”, fiind încălcate prevederile Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 51 din 17 ianuarie 2018 și ale Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului social „Casă de copii de tip familial”, aprobat prin decizia Consiliului raional Drochia nr. 2/5.2 din 29 martie 2018.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de către intimata Curmei Inga, susținut și de instanța de apel, precum că lăsarea copiilor fără supraveghere nu a fost confirmată, or, faptul dat a fost constatat din nota informativă a Procuraturii raionului Drochia, sesizarea Inspectoratului de Poliție Drochia, precum și din însăși explicația Ingăi Curmei din 15 iulie 2020, care a declarat că împreună cu soțul și copiii au plecat din luna aprilie 2020 la bunica în s. XXXXX, unde s-au aflat până la 11 iunie 2020, dată la care în jurul orei 17.00 dânsa s-a deplasat în or. Drochia pentru a lua produse alimentare, iar la ora 21:00 a sunat-o Curmei Galina, care i-a comunicat despre incidentul cu copilul XXXXX (f.d. 22-25).

Instanța de recurs consideră că este neîntemeiat argumentul invocat de către intimata Curmei Inga, precum că ordinul nr. 17p din 17 august 2020 nu conține temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, deoarece în ordin se stipulează clar abaterea comisă de către intimată și anume, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, prin lăsarea copiilor plasați în casa de copii de tip familial fără supraveghere, obiectul abaterii reprezentând faptele indicate în sesizarea Procuraturii raionului Drochia, prin care au fost încălcate prevederile Regulamentului intern al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei. La fel, se menționează că sancțiunea disciplinară a fost aplicată conform art. 206 din Codul muncii.

Nu poate fi reținut, ca temei de anulare a ordinului de sancționare, nici argumentul intimatei cu privire la semnarea contractului individual de muncă la o dată ulterioară emiterii ordinului nr. 17p din 17 august 2020, deoarece conform art. 58 alin. (3) din Codul muncii, în cazul în care contractul individual de muncă nu a fost perfectat în formă scrisă, acesta este considerat a fi încheiat pe o durată nedeterminată și își produce efectele din ziua în care salariatul a fost admis la muncă de către angajator sau de către o altă persoană cu funcție de răspundere din unitate, abilitată cu angajarea personalului. Dacă salariatul dovedește faptul admiterii la muncă, perfectarea contractului individual de muncă în forma scrisă va fi efectuată de angajator ulterior, în mod obligatoriu.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs consideră întemeiată și legală concluzia instanței de fond cu privire la respingerea acțiunii depuse de către Inga Curmei ca fiind neîntemeiată, întrucât ordinul contestat a fost emis cu respectarea procedurii stabilite și a prevederilor legale.

Referitor la solicitarea din recurs a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la încasarea din contul intimatei a tuturor cheltuielilor de judecată, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 353 din Codul muncii, salariații sau reprezentanții acestora care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor și conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art. 348 (inclusiv pentru a ataca hotărârile și deciziile judecătorești privind litigiile și conflictele vizate) sunt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia.

Se casează integral decizia din 26 august 2021 a Curții de Apel Bălți și se menține hotărârea din 22 ianuarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curmei Inga împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic